

20. august 2015
EM 2015/95

I henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutloven om forbud mod rygning, således at rygeforbuddet i inatsisartutloven udvides til også at omfatte rygning på udendørs serveringssteder og i læskure opstillet ved busstoppesteder, samt i en beskyttelseszone på 10 meter fra indgange til sådanne læskure. Rygeforbuddet i inatsisartutloven skal endvidere udvides til også at omfatte rygning i en beskyttelseszone på 10 meter fra indgange til enhver bygning, som er omfattet af det indendørs rygeforbud. Rygeforbuddet i indgangs-beskyttelseszonerne skal dog alene omfatte personer, som tager kortere- eller længerevarende ophold i beskyttelseszonerne, men ikke forbipasserende.

(Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Tobaksrøg forsvinder hurtigere udendørs end indendørs, men målinger har vist, at i vindretningen og tæt på én, der ryger, kan røgen nå op på samme koncentration af partikler, som ved indendørs rygning. Også udendørs kan man således blive udsat for passiv rygning. I hvilken grad afhænger af afstand og vindretning i forhold til røgkilden, om stedet er overdækket, f.eks. med halvtag, parasoller eller læskærme, der hindrer røgen i at blæse væk, hvor længe og hvor meget der ryges, samt naturligvis hvor længe man opholder sig i røgen.

En undersøgelse af danskernes rygevaner fra 2013 viser, hvor mange, der er udsat for andres tobaksrøg, når de færdes udendørs:

- 58 procent er udsat for tobaksrøg på fortove og gågader
- 56 procent er udsat for tobaksrøg ved togperroner
- 56 procent er udsat for tobaksrøg ved busstoppesteder.
- 53 procent er udsat for tobaksrøg ved udendørs serveringssteder.
- 37 procent er udsat for tobaksrøg ved forlystelsesparker, zoo mm.
- 22 procent er udsat for tobaksrøg ved hospitaler
- 18 procent er udsat for tobaksrøg ved legepladser

Der kan derfor være grund til at overveje lovgivningsmæssige beskyttelsestiltag mod udendørs passiv rygning, hvor mennesker opholder sig tæt på hinanden i nogen tid, f.eks. på udendørs serveringssteder, eller ved busstoppesteder, og særligt hvis opholdsstedet er overdækket, således at røgen forhindres i at blæse væk.

Der er evidens for, at røgfri miljøer begrænser udsættelsen for passiv rygning og bidrager til at mindske de sygdomme, som forårsages af passiv rygning. Det er dokumenteret, at antallet af indlæggelser som følge af blodprop i hjertet (AMI) faldt med ca. 10-15 procent i de lande, der indførte totalt røgfrit miljø på arbejdspladser og serveringssteder på én gang. Røgfri miljøer kan bidrage til at begrænse antallet af unge, der begynder med at ryge, ligesom de bidrager til, at rygere nedsætter deres forbrug. Samtidig støtter røgfri miljøer de rygere, der forsøger at holde op med at ryge.

Inatsisartutloven om forbud mod rygning omfatter alene forbud mod indendørs rygning på nærmere fastsatte lokaliteter. Rygning på udendørs serveringssteder er ikke omfattet, ligesom rygning i læskure opstillet ved busstoppesteder ikke (eller i hvert fald ikke med sikkerhed) er omfattet.

Jeg foreslår derfor, at rygeforbuddet i inatsisartutloven udvides til også at omfatte disse lokaliteter.

Yderligere foreslår jeg, at rygeforbuddet i inatsisartutloven udvides til også at omfatte en beskyttelseszone på 10 meter fra indgange til læskure opstillet ved busstoppesteder og en beskyttelseszone på 10 meter fra indgange til bygninger, som er omfattet af det indendørs rygeforbud.

Det er ikke ualmindeligt at se, at der ryges udenfor indgangen til f.eks. butikker, cafeer og beværtninger, eller større arbejdspladser. Som konsekvens heraf må ikke-rygere til tider passere gennem en røgsky på vej til eller fra de pågældende bygninger. De helbredsmæssige konsekvenser heraf er antageligt relativt beskedne, idet den passerende kun ganske kortvarigt udsættes for tobaksrøg, men røgen kan virke generende, særligt hvis flere rygere er samlet tæt på indgangen.

Etablering af en beskyttelseszone på 10 meter vil sikre hensyntagen til ikke-rygere.

Forbuddet skal alene omfatte personer, som ryger under kortere eller længerevarende ophold inden for 10 meters zonen, men ikke forbigående, idet forbuddet ellers risikerer at hindre rygere i at benytte fortove og udendørs gangarealer.

Administrative konsekvenser

De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes til revision af bekendtgørelsen, forventes, incl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke i sig selv at medføre et mærkbart fald i forbruget af tobak, og dermed heller ikke et mærkbart fald i Landskassens indtægter fra tobaksafgiften. Den foreslåede lovændring vil dog måske kunne medvirke til at fastholde og styrke borgernes bevidsthed om, at rygning er helbredsskadeligt, og dermed indirekte bidrage til en reduktion af tobaksforbruget, og dermed et fald i afgiftsprovenuet.

Et eventuelt fald i afgiftsprovenuet vil imidlertid alt andet lige samtidig på sigt indebære en reduktion af sundhedsvæsenets udgifter til behandling af de sygdomme, som er en følge af rygning.

Udgifterne til en eventuel opsætning af mærkater eller skilte til markering af rygeforbuddet forventes at være beskedne. Det samme gælder udgifterne til en eventuel omplacering af udendørs askebægre, som er opsat indenfor 10-meters indgangs-beskyttelseszonerne.

Økonomiske konsekvenser for det private erhvervsliv

Det forventes ikke, at forslaget om et forbud mod rygning på udendørs serveringssteder vil indebære et mærkbart fald i omsætningen for sådanne serveringssteder.

Udgifterne til en eventuel opsætning af mærkater eller skilte til markering af rygeforbuddet forventes at være beskedne. Det samme gælder udgifterne til en eventuel omplacering af udendørs askebægre, som er opsat indenfor 10-meters indgangs-beskyttelseszonerne.